



Osnovne karakteristike flore BiH

Endemi i relikti



Karakteristike flore BiH

- Na formiranje flore naše zemlje uticali su:
 - Geografski položaj,
 - Reljef,
 - Klimatske prilike,
 - Geološka podloga.
- Na prostoru naše zemlje brojni endemi, relikti i rijetke vrste.

Diverzitet cijanobakterija i algi

U dosadašnjim istraživanjima na ovoj grupi biljnih oblika utvrđeno je 1119 vrsta iz 204 roda.

Takson	Rod	Vrsta	Pod vrsta	varijetet	Forma
Alge	204	1119	1	284	28

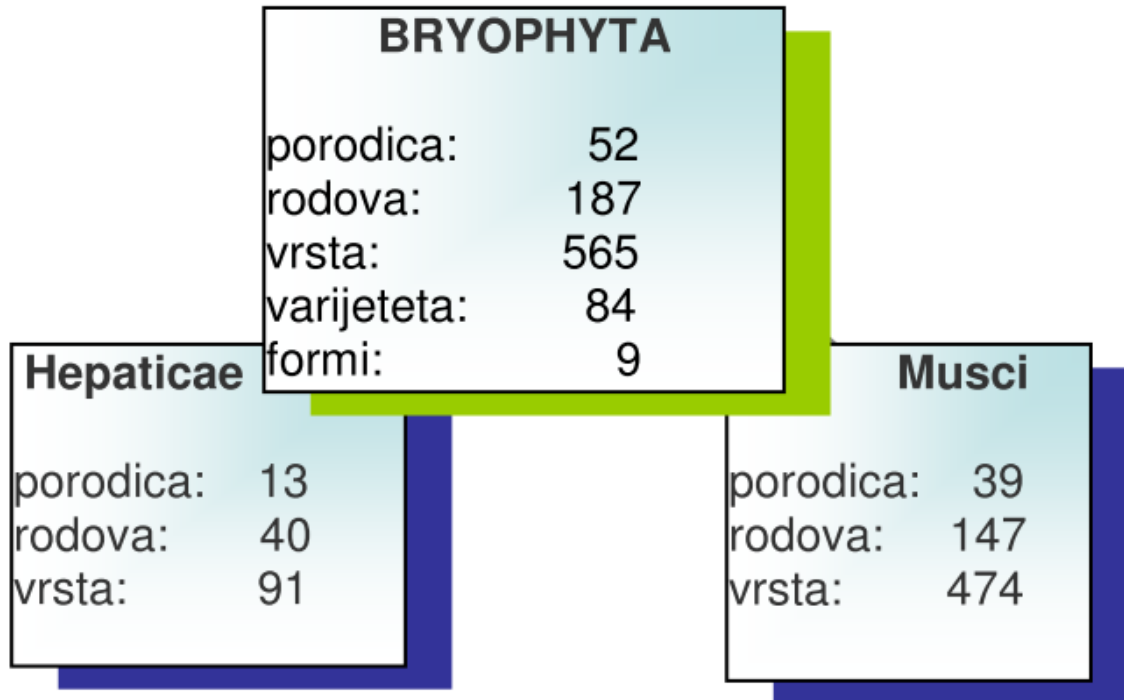


Raznovrsnot viših biljaka u BiH

- 3.700 vrsta cvjetnica
- Oko 250 različitih vrsta mahovina,
- Oko 60 vrsta papratnjača,
- Oko 250 vrsta lišajeva
- Gotovo 250 vrsta gljiva
 - Ukupno oko 4780 vrsta biljaka! (oko 5000 vrsta)
- Od ukupnog broja bosanskohercegovačkih cvjetnica i papratnjača oko 10% su endemi
 - (obrati pažnju na podatak u udžbeniku str. 163 – greška)!
 - (Podaci iz udžbenika! - gore), Novija istraživanja – tabela dolje!

	Porodica	Rod	Vrsta	Podvrsta	Hibrid	Ukupno vrsta, podvrsta i hibrida
Bryophyta	52	187	565	0	0	565
Pteridophyta	14	26	61	8	2	71
Spermatophyta	161	858	3256	1078	164	4498
Ukupno	227	1071	3882	1086	166	5134

Diverzitet Bryophyta u BiH

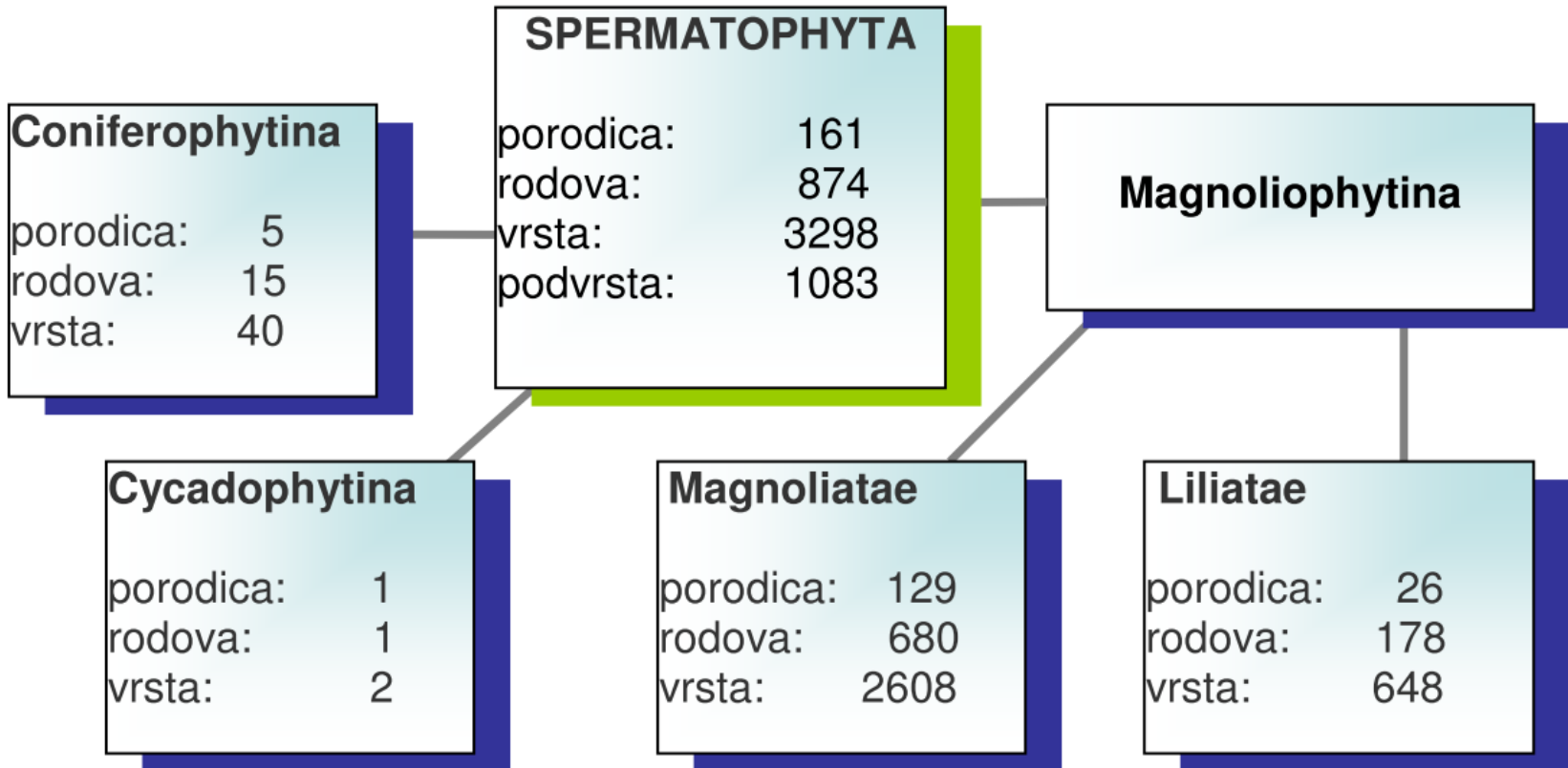


Grafikon 1. - Diverzitet Bryophyta

Diverzitet Pteridophyta u BiH

Porodica	Rod	vrsta	Podvrsta	hibrid
Lycopodiaceae	4	5	0	0
Selaginellaceae	1	3	0	0
Equisetaceae	1	8	0	1
Adiantaceae	3	4	0	0
Aspleniaceae	1	11	7	0
Blechnaceae	1	1	0	0
Dryopterideaceae	2	9	1	1
Pteridaceae	1	1	0	0
Marsileaceae	1	1	0	0
Ophioglossaceae	2	4	0	0
Polypodiaceae	1	2	0	0
Salviniaceae	1	1	0	0
Thelypteridaceae	3	3	0	0
Woodsiaceae	4	8	0	0
UKUPNO	26	61	8	2

Diverzitet SpermatoPHYTA u BiH



Endemične vrste biljaka u BiH

- Endem (en, + *demos=narod*) je biljna ili životinjska vrsta (rod ili porodica) koja naseljava neko ograničeno područje.
- Kosmopolit – suprotan pojam endemu!
- Endemske vrste često autohtone!
- Prema veličini areala endemi:
 - Širi (npr. balkanski, evropski),
 - Uži (npr. Kada je areal samo jedna planina, jezero i sl.)

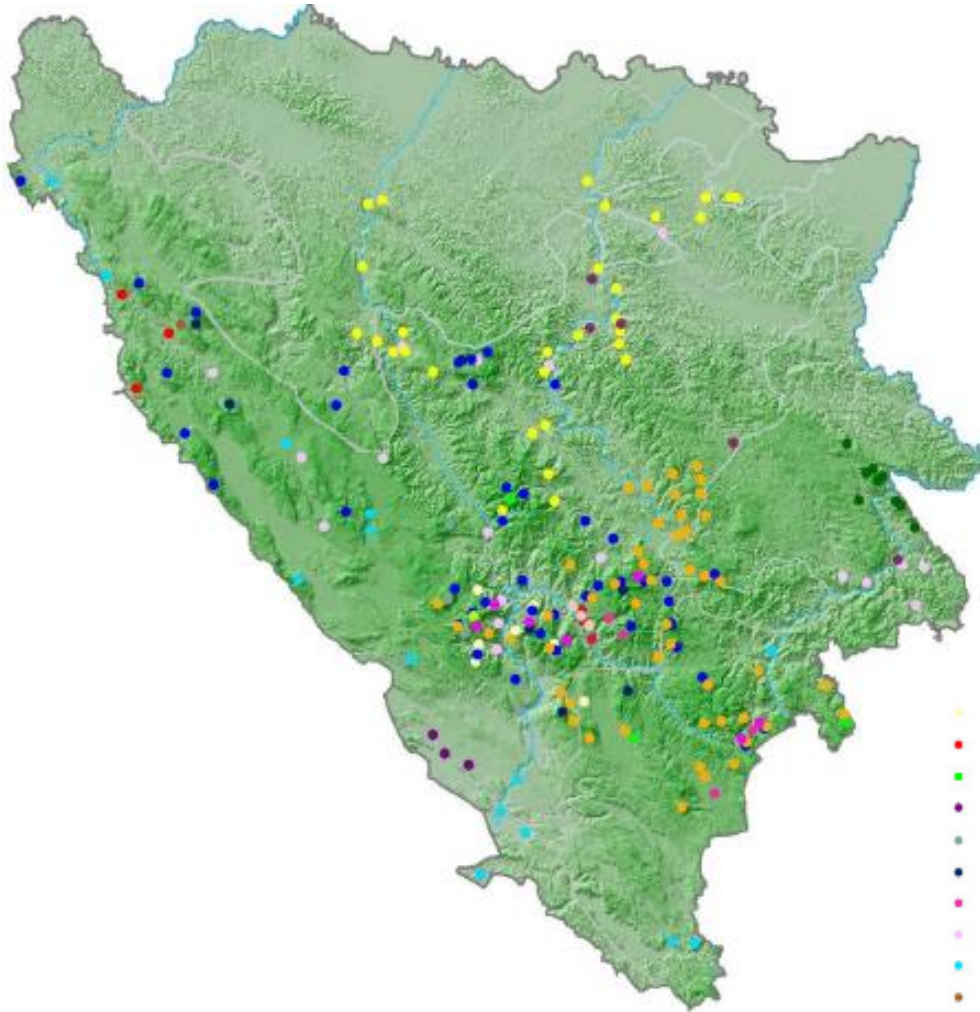
Endemi

- Prema postanku endemi mogu biti:
 - Progresivni (neka vrsta nastala na određenom prostoru i nije se mogla dalje širiti),
 - Konzervativni (neka vrsta u prošlosti imala široko rasprostranjenje a danas se očuvala samo u užem lokalitetu).
- Progresivni endemi – mladi
- Konzervativni endemi – stari (relikti)

Tipovi ugroženih vrsta biljaka:

- **Zaštićene familije** - biljne vrste koje su proglašene posebno zaštićenim objektima prirode.
- **Ugrožena familija (E)** - biljne vrste koje su u opasnosti da izumru/nestanu ukoliko potraju postojeći uvjeti koji su prouzročili drastičan pad populacije.
- **Osjetljiva/ranjiva familija (V)** - ubrojene biljne vrste koje uskoro mogu prijeći u kategoriju ugroženih ako negativni uvjeti potraju.
- **Rijetka familija (R)**- biljna vrsta koja je prirodno zastupljena vrlo malom populacijom ograničenom na posebnom staništu.
- **Izumrle (Ex)** – vrste koje su izumrle

BILJNI ENDEMI U BIH



- *Campanula hercegovina*
- *Campanula waldsteiniana*
- *Campanula moesiaca*
- *Campanula portenschlagiana*
- *Campanula velebitica*
- *Campanula cochlearifolia*
- *Campanula latifolia*
- *Campanula sibirica*
- *Campanula pyramidalis*
- *Campanula thyrsoides*
- *Acinos orontius*
- *Alyssum moellendorffianum*
- *Minuartia handelii*
- *Halacsya sendtneri*
- *Saxifraga prenja*
- *Lilium bosniacum*
- *Symphyandra hofmanni*
- *Gentiana dinarica*
- *Picea omorika*

Campanula hercegovina



ALPINE GARDEN SOCIETY



Established 1939

80th Anniversary Award

2019

BY: *Graham Nicholls* FOR: *Campanula hercegovina*
VICTORIA 2019

Campanula
velebitica



ZELENKASTA IVANČICA

(lat. Leucanthemum vulgare)





PANČIČEVA OMORIKA
(*lat. Picea omorika*)



ENICIJAN je endemska biljka planine Vlašić, BiH. Postoji velika potreba da se ova endemska biljka zaštiti.

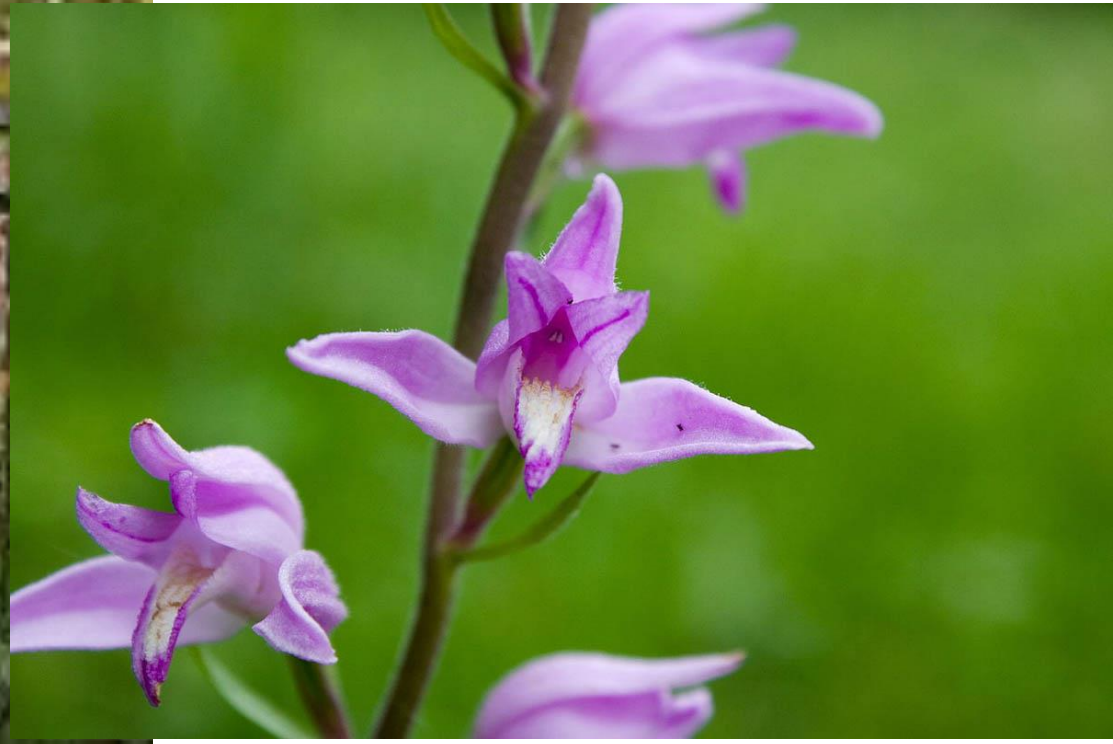
DINARSKI ENCIJAN (*lat. Gentiana dinarica*)



Lincura
(Gentiana
lutea radix) -
gorka lekovita



Cephalanthera rubra
– crvena naglavica



Platanthera chlorantha - Vimenjak



Bosanski ljiljan – *Lilium bosniacum*





BOSANSKA PERUNIKA
(*lat. Iris reichenbachii var. bosniaca*)



Edraianthus sutjeskae – Zvonce sutjeske



BOSANSKA DIVIZMA
(*lat. Verbascum blattaria*)



Jablan žuti



Tilovina – endem Balkana



Orfainidisova ljubičica -
Viola orphanidis



Prenjska oštrica - *Oxytropis prenja*



Saxifraga prenja



Vraničko zvonce -
Edraianthus niveus



Asperula hercegovina



***Centaurea pseudophrygia* C.A.Mey.
subsp. *bosniaca* Murb**



Frajnov karanfil – *Dianthus freynii*.

www.vilinac.ba



Edraianthus hercegovinus K.Malý



Potentilla heptaphylla L.



Symphyandra hofmannii



Thymus richardii Pers.



Viola beckiana

Fiala

Smolin kod Žepča,
Stolovac između Donjeg
Vakufa i Jajca, između
Bugojna i Kupresa,
Han Koprivnica, Stožer
Plazenica



Orhideje uz neretvu



Zaštićena područja BiH

